

Izhaja razen ponedeljka in dneva po
prazniku vsak dan.

Uredništvo in upravnništvo: KRŠKO.

Naslov za dopise: »Naprej«, Krško.

Ček. rač. za

I-25 Vodstvo državne
licejske knjižnice
v Ljubljani

NAPREJ

Stane mesečno 25 Din,
za inozemstvo 35 Din,

Oglasi: prostor 1x87 mm 1 Din.
Maloglas: beseda 50 p. najmanj 5 Din.
Dopise frankirajte in podpisujte,
sicer se ne priobčijo. Rokopisi se
ne vračajo.

Reklamacije za list so pošt. proste

Glasiilo Socialistične stranke Jugoslavije.

Nova Zaloška cesta.

V Trbovljah je bil 1. junija krvav dan. Orjuna je prišla s svojimi revolverji krotiti rudarje. ne vem ali zato, da bi dobila več glasov za občinske volitve, ali da razširi po vsej državi strah pred jugoslovanskim Mussolinijem (Pribičevičem), ki misli da bo res tudi naš proletariat tako ukrotil, kakor je njegov fašistovski bratec ukrotil laške mevže. Nimamo še točnih poročil in prav lahko je mogoče, da se v prvem trenutku vse preirava, vendar če se govori, da je 14 mrtvih, mora biti že nekaj res. Govori se pa tudi nekaj za Jugoslavijo še novega: o fašistovskem požiganju. Če pojde tako dalje, bi nas Pribičevič res lahko tja privedel, kamor je Mussolini Italijo. Moč ima v rokah. Pašič mu jo nudi na račun davkoplačevalcev.

No, delavstvo ne bo dovolilo, da bi se razmere tako razvijale. Dovolj imamo militarizma, dovolj nas veljajo vojaki in orožniki, ni treba da plačujemo še tudi posebne Pribičevičeve udarnike — Orjuno. Čemu je treba, da hodijo Orjunci na svoje veselice oboroženi? Ali veljajo Trbovlje za tako nemčursko gnezdo in Jugoslavija za tako protinejško državo, da je treba te „Nemce“ postreljati? Potem je „delala“ Orjuna zelo neumno, kajti imena padlih delavcev so slovenska (Ocepek, Razboršek itd.), imena padlih Orjunccev pa nemška (Boltauzer, Schleifer). Še bolj neumno pa je „delo“ Orjuna zato, ker je pokvarila „Delavski dom“ in razbijala prostore slovenskega delavstva da bo težje zmagovalo v neenakem boju proti tujemu, po večini nemškemu kapitalu Trboveljske premogokopne družbe. Ti kapitalisti se niso borili na nobeni strani, ampak so se pri polnih mizah v pest smejali, kakor so se smejali med svetovno vojno.

Natančneje poročilo še objavimo. Za danes še samo to pripombo, da upamo, da se od naše trboveljske krajevne organizacije ni udeleževal pri tem „delu“ prav noben član. Kajti mi se borimo z drugačnim orožjem, z zavednostjo. Saj je naša stranka edina na Slovenskem, ki odločno nasprotuje vsem takim „slavnostim“, pri katerih dobe besede vselej nerazsodni elementi ali pa pijanci. Še celo na praznik Dela smo svetovali, naj se praznuje dostojno rajši po malih skupinah, nego da bi se delale velike procesije, pri katerih so zavedni izpostavljeni odgovornosti za nepremišljena ali pa naročena dejanja nezavednih ali pa plačanih elementov. Zato so tudi vse naše slavnosti povsod dostojno končale brez najmanjšega incidenta, dasi so bile strasti tudi takrat razpaljene.

Kako je naša stranka nasprotna takim nastopom, se vidi najlepše iz tega, da zahteva stalnega sodelovanja v organizacijah, ne pa enkratnega „pokazanja“ v masah, ki se zbirajo na vseorjunske ali pa vsekorunovske in vsekristanovske zlete. Zmaga delavstva proti kapitalu se ne bo izvojevala na ulici z udarci, z noži, z revolverji, z bombami in s petrolejem, ampak v gospodarstvu z organizatoričnim sodelovanjem vsega delavstva.

Kdo ima korito?

SOLIDARNOST SOCIALIST. PROLETARIATA
ZMAGUJE.

(Iz „Socialista“.)

Te dni je doživela solidarnost socialističnega proletariata sijajno zmago. Lahko rečemo, da že od l. 1919 nismo bili priča tako razveseljivega pojava v delavskem pokretu kakor je bil zadnji. Zakaj poleg komunistov goni Bernot že več let lažljivo in obrekovalno borbo proti posameznim s drugom zaupnikom in organizacijam, hoteč s tem prepričati, da bi se razrednozavedno delavstvo združilo za svoj razredni boj v politični in strokovni organizaciji. Doslej je Bernot vodil ta boj tako previdno, da so tudi dobri in pošteni sodrugi mislili, da ima vendarle prav, čeprav ni nikdar pisal in ne govoril o socializmu, o razrednem boju ali pa se celo lotil kakega boja proti kapitalistični družbi ali tej ali oni meščanski stranki. Glavno mu je bilo, da je čitatelje pital s škandali, ne glede na to, ali so resnični ali ne. In delavstvo je že dalje časa sumilo, da ta taktika ni v redu.

Šele pred štirinajstimi dnevi je pokazal pravo barvo. Oblatil je ves socialistični pokret, katerega

ime nosi sam po krivici; ukazoval je kakor po naročilu demokratov, da naj delavci dvigajo hranilne vloge v naših gospodarskih organizacijah in povrhu vsega tega pa še predlaga, da naj se odcepijo tudi strokovne organizacije od Glavnega Radniškega Saveza ter od svoje Internacionale.

Vsega tega Bernot prej dve leti ni povedal. Prej je samo blatil zaupnike; šele sedaj je smatral, da je njegova setev že dozorela, pa je povedal:

»Razženimo še strokovne organizacije delavstva in oslabimo jih, porušimo jih ter priklenimo dele njih svojemu »Skupnemu domu«, da bomo imeli zase dobro korito, za kulije pa par ubogih par«.

Tako rešitev vprašanja delavskih organizacij si je zamislil Bernot.

Proti grdim dejanjem te večletne politike je postalo delavstvo polagoma pasivno in čakalo, kak bo razvoj. — A sedaj pa, ko je ta nesreča za socialistični pokret v Sloveniji posegel tudi naravnost v strokovne organizacije, je nastal med delavstvom vihar ogorčenja proti njegovim zlobnim nakanam. Delavstvo namreč ve ceniti svoje strokovne organizacije; delavstvo ve, kaj je izbojevalo z močnimi organizacijami ter vidi obenem, kakšne poraze so doživele v socialnih bojih vse one organizacije, ki jih je razbil v zadnjih letih črv intrig, ki jih sejejo med delavstvom takšni in drugačni kapitalistični hlapci.

Umevno je, da je proti tej očitni nameri cepljenja strokovnih organizacij nastopil ves socialistični delavski razred, ker je satanska, par let pripravljena namera, da poruši in oslabi vse to, kar je ostalo zdravega in kar kaže, da se hoče razvijati in razviti v močno delavsko fronto.

Na konferencah in shodih v Celju, Mariboru, na Jesenicah, na Javorniku, Dobravi, v Zabukovci, Unija rudarjev in drugod, povsod obsojajo organizirani delavci ta zavraten napad na strokovni pokret v Sloveniji. Ti protesti so najlepši dokaz, da naše delavstvo hoče braniti svoje organizacije in to delavstvo bo tudi dokazalo, da jih zna odločno in uspešno braniti.

Marsikdo je že dvomil, da bi bil slovenski proletariat zmožen boja za svoje organizacije, marsikdo je pravil, da so resnejši delavci postali hladni napram pokretu. Da, razumljivo je bilo to, ker je slovenski delavec pošten in ne mara gnoja in blata, ki so ga kidali prvaki, toda v trenutku največje nevarnosti se je to delavstvo otreslo mlačnosti. Tega trenutka se zaveda delavstvo, da preti nevarnost od navideznega prijatelja — volka v ovčji obleki. — Zato gre v boj!

***

Ta članek iz „Socialista“ smo morali ponatisniti, da spoznajo naši čitatelji, kaj in kako je z gospodi koritarji, ki pišejo „Socialista.“ V zvezi z g. min. n. r. Antonom Kristanom imajo v rokah — razen drugih podjetij in ustanov — tudi Kons. društvo za Slov. Kdo ima pri tem društvu dobro korito, in kdo so tam kuliji, ki niti par ubogih par ne dobe, pač pa morajo izpraznjeno korito zopet napolnjevati (delež je bil tam najprej 5 Din, potem 7-50 Din, 12-50 Din, 50 Din in zdaj 300 Din, za blago je pa tudi znano, kako so kalkulirali cene!) to je znano vsem, ki so se v zadnjih letih kaj zanimali za gospodarstvo. „Nižjim“ nastavljenecem tega društva je pa znano, da so dvakratni kuliji: 1.) kot delavci, 2.) kot člani. Samo tistih plač, ki so bile objavljene, imajo 4 „višji“ toliko kakor 30 „nižjih“.

Člani in nastavljenici so s časom izprevideli, da je njih rešitev samo v odkritosrčnosti, v načelu javnosti, in so začeli sodelovati pri „Napreju“, ki ima to načelo in se ga tudi drži. Diplomatskim korupcionistom je to zasmrdelo, ker na ta način bo moralo biti kmalu konec njih polnih korit. Vsa ta leta so najprej v stranki rovali proti odkritosrčnosti, potem so hoteli „Naprej“ uničiti, da bi to načelo ne imelo prostora za svoje izvrševanje, in ko je delavstvo zmagalo toliko, da zdaj lahko vzdržuje svoj „Naprej“ samo brez njih in brez umazanih koruptnih podpor, ko se organizacije večajo in utrjujejo, zdaj so se združili vsi koritarji z aparatom Strokovne komisije in skušajo potom strokovnega gibanja rešiti svoja korita. Ker pa tudi to ne gre, pač pa so korita začela že puščati, so se obrnili na najbolj nezavedne, na tiste, ki nič ne čitajo in nič ne vedo, in tem hočejo dopovedati, da je proletariat zato

tako tepen, ker je načelo javnosti črv intrig, po domače rečeno, ker proletarci svojim izkoriščevalcem ne privoščijo milijončkov... Da bi nezavedni to verjeli, zato jim lažejo, da „organizirani delavci povsod zavračajo ta zavraten napad na strokovni pokret v Sloveniji“. (Načelo javnosti je pri gg. juristih zavraten napad!) Kje pa so tisti delavci, ki so proti javnosti? Kocmurjev in Golouhov Petejan vendar še ne velja za „vse delavce povsod“!

Imenitno je tudi, kako ti gospodje plešejo okoli gnoja. Pravijo, da naši pošteni delavci ne marajo gnoja, „toda v trenutku največje nevarnosti se je to delavstvo otreslo mlačnosti“. Ali hočejo gg. juristi s tem reči, da bodo ti pošteni delavci zdaj v nevarnosti sklenili z gnojem kompromis? Kidali ga bodo in marsikateri prvak bo pri tem izkidan! Načelo javnosti bo vsem sleklo diplomatske kožuhe, da se bo jasno razločeval volk od ovce, da ne bo nikjer navideznih prijateljev, ampak samo odkritosrčni člani razrednih organizacij. V teh organizacijah ne bo prostora za volkove.

Zato gre delavstvo v boj!

Za Bernota se pa ne bo prav nič postavljalo, kakor se že dozda ni. Nasprotno, še hvaležni bodo delavci, če gg. juristi napišejo, katero tiskarno je Bernot ukradel, v kateri blagajni je dobil nagrado, kje si zida vilo, koliko ima postranskega zaslužka, koliko je dal ženi, da bi se je iznebil in poročil drugo itd. Tudi za „Sloga“ ne maramo, da bi o njej iz usmiljenja molčali! O ne, le pišite! Kadar kdo ni dobil obresti, ali pa če ni dobil izplačanega deleža, ali če ni prejel članske knjižice v 14 dneh itd. Take stvari pišite! Dokler boste pa samo pavšalno govorili, da je Bernot volk in da je „Sloga“ skrahirala, vam ne bo nihče verjel drugega kakor to, da niti Bernot, niti „Sloga“ ne marata sodelovati pri vaših kravjih kupčijah z g. Kristanom!

Razno.

Iz „Slovenca“: Včeraj [31. V.] in danes so se zbrale v Ljubljani množice krščanskega socialističnega delavstva na proslavo tridesetletnice svoje organizacije. Ta tridesetletnica je obenem tridesetletnica moderne politične ljudske misli med Slovenci sploh, je v odličnem pomenu besede naša tridesetletnica. Zato z našimi delavci praznuje vsa katoliška Slovenija, praznuje slovenska ljudska stranka, praznuje resnična slovenska demokracija, praznujeta tudi tisti dr. Korošec in tisti dr. Brejc, pod katerih režimom je tekla pred 49½ meseci [24. IV. 1920] delavska kri na Zaloški cesti! To je krščanski socializem.

Načelniki parlamentarnih klubov so 31. maja sejali. Poslanci bodo dobili dnevnicke izplačane za čas odgoditve parlamenta — če to določa zakon. Če pa takšnega zakona ni, ne more noben predsednik dnevnic dati. Če bodo poslanci pridni, bo že Pašič zakone nategnil, da bo kaj iz njih prikaplja. Seveda bo plačevala ljudska neumnost.

Za velikega župana ljubljanske oblasti je imenovan dr. Baltić, za zagrebško oblast pa dr. Zuccon. Za mariborsko oblast je predlagan plujski okrajni glavar dr. Pirkmayer. Imenovani bodo še župani za karloški in osiješko oblast.

Rumunska municijska skladišča, ki so bila nakupljena vsa na en kup v bližini Bukarešta, so zletela v krak. Rumunska je bila tako na zelo hiter način popolnoma razorožena. To ni nobena škoda. Škoda je le za človeške žrtve, ki jih je katastrofa zahtevala. Koliko je teh žrtve, še ni znano.

Poruhrska stavka je končana, ker so rudarske zveze sprejele sklep razsodišča. Zveze poudarjajo, da pomeni ta sklep veliko zmago, ker določa na pr. da ostaneta 7- in 8-urnik do konca junija 1925. absolutno v veljavi.

Konservativci v angleškem parlamentu so zahtevali, da se kot nezaupnica vladi črta ministru za javna dela Shawu del njegove plače, ker še ni nič ukrenil proti brezposelnosti. Propadli so z 252 proti 300 glasovom, ker so tudi liberalci glasovali proti v prid Macdonaldovi vladi. Macdonald je konservativcem ob tej priliki povedal, da jim da čisto proste roke, naj še nadalje tako neumno in lažljivo izvajajo delavsko vlado. Ona je na odstop in nove volitve vedno pripravljena.

Angleški arheolog dr. Gann se je povrnil te dni iz srednjemeriške angleške kolonije Honduras

v London. Veliko senzacija so vzbudili uspehi njegovih raziskovanj. Našel je tam med drugim dobro ohranjene ostanke starega indijskega mesta iz Kristusovih časov — torej že davno prej, nego so belokožci prišli v Ameriko. Mesto je šlo kakih 250.000 prebivalcev, ki so stali na zelo visoki kulturni stopnji, kar dokazujejo ogromne krasne zgradbe, ohranjeni napisi, posode, orodje, spomeniki itd.

Konferenca angleških rudarskih zastopnikov je sklenila, da sprejme zelo pomirljive delodajalske predloge. Rudarske stavke na Angleškem torej ne bo.

Seljaška internacionala v Moskvi je pisala vodstvu HRSS poziv, naj pristopi v njene vrste. Radić je napisal temu pismu komentar, kjer izjavlja, da bo HRSS ukrenila vse potrebno, da se priložiti Seljaški internacionali v Moskvi. Dne 25. maja so imeli kmetje v Zagrebu prvo delavsko-kmetjsko konferenco, na kateri pa ni bil navzoč niti eden izmed vodij HRSS. Konferenco so vodili neodvisni in so kmetje, ki še niso pri neodvisnih organizirani, ampak so somišljeniki HRSS, izjavili, da bodo šli za delavsko-kmetjskim programom, četudi preko voditeljev HRSS. Tako piše zagrebška komunistična „Borba“. Da ni bilo vse tako, kakor ona poroča, je pri komunistični resnicoljubnosti naravno dejstvo. Tudi če bi bilo res, bi tistim hrvaškim kmetom ne mogli častitati. Izviti se enim voditeljem, zato da prideš v kramplje drugim, ki niso nič boljši — resnično, to še ne more biti zavidanja vredno!

Poklicna internacionala oblačilnih delavcev je imela pretekli teden na Dunaju svoj kongres. Med važnimi sklepi je ta, da so za internacionalo vsi sklepi amsterdamske internacionale obvezni. Ruska oblačilna organizacija je hotela pristopiti, pa je bila odklonjena, ker je organizirana pri moskovski strokovni internacionali. Predlog, da sme poklicna internacionala zavrniti priselitev inostranskega oblačilnega delavstva, če ni v kaki državi vse domače delavstvo zaposleno, dalje da se bodo morali odslej oblačilni delavci takoj oglašiti pri svoji organizaciji, če se presele v drugo državo, ta predlog bo rešilo načelstvo samo. Prihodnji kongres se bo vršil v Parizu.

Petrograd se imenuje Leningrad, Gubernijo in mesto Simbirsk so imenovali po Ljenu Uljanovsk, to ne je bo ker je Ljenu mrtev in se ne more braniti, toda mesto Gačina so prekrtili v Trockoje, mesto Jelizavetgrad so spremenili v Zinovjevsk — kakor je videti vlada med boljševidnimi voditelji zelv velik strah, da jih bo zgodovina pozabila.

Kitajska je navzlic ameriški prepovedi priznala Rusijo.

IZ „RIMA.“

... Žena nima kaj jesti, otroci nimajo kaj jesti. Potem prihaja črna beda, potem otopelost in nazadnje upor; vse socialne vezi popokajo pod pritiskom grozovite krivičnosti napram ubogim bitjem, ki jih je njih slabost obsodila na smrt. Na kakšen kup cunj, v kakšno zaplotje se zvali stari delavec, da umre, ko bo 50 let trdega dela razjedlo njegove kosti, ne da bi si bil mogel prihraniti le eno paro. [E. Zola: Rim.]

Tako opisuje Emile Zola, sloviti francoski romanopisec, delavčev življenje v Parizu. In tega življenja ne živi samo pariški delavec, to življenje živi na stotine delavcev po vsem svetu, v vsaki luknji. Boljšega življenja mu kapitalistični sistem ne privoščijo, pa mu ga po svojih principih niti ne more privoščiti, ker je delavec po njegovih nazorih samo žival, vol, ki gara toliko časa, dokler ne pogine.

Čemu naj si delavec shranjuje pare, če pa na starost nima kaj iskati na tem ljubem svetu? Vol, ki je oslavljen, pogine, tako se zgodi tudi z delavcem. Saj je takšnega blaga povsod dovolj na človeškem trgu.

Takšna je morala kapitalizma in takšno moralo podpira rimski papež in njegov duhovnik, kadar blagoslovlja s svojimi zlatimi prstani delavca na smrtni postelji. Z blagoslovom mu vlije v glavo samo nado na boljše življenje na onem svetu, o katerem ima tudi le toliko pojma kakor vol. Z blagoslovno molitvico mu govori: „Le trpi tukaj, delavska para, in garaj za svojega gospodarja; v nebesih bo pa gospodar zate garal, če prideta skupaj tja!“

Delavstvo se uda v hipnotično moč tega blagoslovljanja, ker ne čuti v njem roganja. Kakor da bi volu dejali: „Le garaj, voliček, ko te odpeljejo v mesnico, boš lahko polnil trebuh svojemu gospodarju ali pa boš smel gnajiti njegovo njivo, na katero te bodo pokopali kot crknjeno mrho!“

Njih preveč, ki bi takšno človeško ravnanje obsojali. Kako pa tudi? Delavec nima časa premišljevat in priti do zaključka, da ni pravilno, če tako delajo z njim; gospod pa tudi nima časa, da bi na to mislil. Do samostojnosti delavcev je še dolga pot!

In to poti ne homo še kmalu prehodil, če se bodo zavedni tako klavarno obračali. Prej bomo prišli do mesnice kakor do svobode, če bomo bolj verovali v moč praznih števil, kakor pa v moč duševno se razvijajočih organizacij. Številčna moč sama zase je kup cunj, organizacijske fronte so pa svoboda proletariata! Toda brez omahovanja na dolgo pot!

Seja nadzorstva SSJ se bo vršila v nedeljo 8. junija v pisarni pokrajinskega tajništva SSJ v Krškem. — Dnevni red: 1. Konstituiranje novega nadzorstva. — 2. Kontrola. [Na željo s. Umeka.]

Vestnik „Svobode“.

RESOLUCIJA.

sprejeta na okrožni konferenci podružnic „Svobode“ 11. maja t. l. v Del. domu v Trbovljah.

Zastopane so bile sledeče podružnice po svojih delegatih: Trbovlje, Hrastnik I. in II., Celje, Radeče, Zagorje in Litijska. Premotričajoč okrožnico št. 2 s 15. aprila t. l., razposlano od centrale „Svobode“, odstavek drugi, naj bi postal list „Pod lipo“ — uradno glasilo „Svobode“, zavzema zborujoča konferenca sledeče stališče:

1. Nočemo imeti oziroma vršiti propagando, še manj pa hočemo nositi soodgovornost na tem, da bi se razni politični mrtveci vsiljevali v delavski pokret.

2. Nočemo imeti opravka z listom, ki pri njem sodelujejo ljudje, ki so dobili od članov gospodarske organizacije nezaupnico.

3. Konferenca se izreka za sklep trboveljske podružnice, objavljen v „Delavcu“ št. 46 z 22. novembra 1924, da se ustanovi posebno glasilo za člane „Svobode“, ki naj bo obligatorično.

4. Obsojamo postopanje seperatistične org. UDR, ki hoče na vsak način onemogočiti razvoj DTE, ter stojimo na stališču da mora delavstvo zmagati z duha svetlim mečem, ne pa s pestjo, ter se tudi v polnem obsegu pridružujemo resoluciji gorenjskega okrožja, ki je objavljena v „Ljudskem glasu“ št. 18 s 1. maja 1924.

5. Najodločneje obsojamo postopanje predsedstva pripravljalnega odbora za vsedelavski zlet v Ljubljani, in to radi preziranja naše del. tel. podzveze, da se niso povabili predstavniki podzveze na skupni razgovor s predstavnikom češkoslovaške DTJ, posebno še, ker se je ta razgovor tikal njihovega nastopa pri zletu. V slučaju, da bi se to še ponavljalo, so prisiljene zastopane podružnice izvajati najstrožje konsekvence.

Trbovlje, 11. maja 1924.

Zapisnikar:

Jože Dolanc, s. r.

Predsednik:

Franc Brčun, s. r.

Podružnica »Svobode« v Zabukovici priredi dne 8. junija t. l. pešizlet na Mrzlico. Vabimo vsa kulturna društva in sploh vse delavske organizacije, naj se izleta udeleže, nudila se bo vsem najlepša prilika, da se razvedre v prosti naravi, Z vrha Mrzlice je lep razgled daleč naokrog, kjer leže razni industrijski in drugi kraji. Za suha grla bo poskrbela zabukovska „Svoboda“. Iz zdravstvenih ozirrov in radi pomanjkanja vode za umivanje posode prosimo, naj prinese vsak kozarec ali steklenico s seboj. Za zabavo bo skrbelo tamburaško društvo „Radost“ iz Liboj. Spored za skupni pohod je sledeč: Zjutraj ob 1. budnica pri električni centrali drž. premogovnika v Zabukovici, ob pol 2. odhod do Kačnikove zidanice pod Mrzlico, po kratkem odihu nadaljevanje pohoda do planinske kočice, nato sledi razgledovanje krajev s pomočjo daljnogledov ter prosta zabava v naravi. K obilni udeležbi vabi izletni odsek »Svobode« v Zabukovici.

Sporazum ali nasilje?

Socialistične organizacije kakor strokovne, gospodarske in kulturne, so zgrajene na temelju sporazuma. Vsaka izmed teh organizacij tvori obenem društvo in je s tem javnopravno priznan faktor. Idejno so ta društva socialistična in s tem naslonjena na Socialistično stranko Jugoslavije.

V čem tiči spor, da smo razdeljeni v dve skupini, okrog „Napreja“ in „Socialista“? To vprašanje je rešeno za tiste, ki čitajo in tudi tistim, ki so organizirani pri SPJ. Nepoznano je le tistim, ki se nič ne brigajo, ali pa so napačno poučeni.

Ali morajo biti člani strokovnih organizacij tudi člani socialistične stranke? Po mojem naziranju da. Vendar v pravih to ne stoji in zato tudi društvo kot tako, ne ena ne druga strokovna organizacija ne more svoje člane prisiliti, da postanejo člani socialistične stranke. Socialistična stranka ne obstoji torej iz pravno priznanih društev, marveč obstoji iz članov, ki se prosto zbirajo okrog njenega programa in pravilnika. Zato je socialistična stranka idejna nositeljica socializma.

Zakaj pa imamo socialistično stranko razdvojeno v dva dela, v skupino okoli „Napreja“ in „Socialista“? To so povzročili tisti posamezni ljudje, ki so odšli iz skupne stranke in od skupnega „Napreja“ in so se sklicevali na strokovne organizacije, češ, one to hočejo, dasiravno niso imeli dotični od občnih zborov strokovnih organizacij nobene take naloge, ker so kakor rečeno, strokovne organizacije od politične neodvisne.

Nasilstvo bi bilo, če bi se uveljavila komunistična praksa, da morejo biti vse pri centrali včlanjene podružnice in njihovi člani istega političnega prepričanja kakor je tajnik ali predsednik centrale. Verjetno je, da marsikateri tajnik več razume kakor navadni člani, vsaj moral bi več razumeti, vendar še s tem ni rečeno, da so člani organizacije neumni, zato bi moral veljati za vse princip, ki se imenuje

svobodno politično udejstvovanje

kakor za člane tako za odbornike in funkcionarje od podružnic do central in Strokovne komisije. Vsak se naj udejstvuje v javnem življenju, kakor je pač potrebno za vodstva razrednih organizacijah. Strokovna društva imajo svojo skupno Strokovno komisijo, katero vzdržujejo vsi člani vseh teh društev, zato pa ona ne sme biti reklamni urad za politično stranko, h kateri pripada slučajno g. predsednik ali pa njegov neizvoljeni tajnik, ampak bi morala biti res nevtalna in služiti le interesom strokovnih organizacij. V tem pogledu so okrog sedanje Strokovne komisije mnogo grešili! N. pr. s tem, da se v raznih brošurah tako v „Del. koledarju“ in v brošuri „Socialna zakonodaja v naši državi“ priporoča poleg strokovnega glasila „Delavec“ še „Socialist“ za 5 Din mesečno kot najboljšo socialistično glasilo. Kdo pa je pri Strokovni komisiji upravičen zatajiti socialistično glasilo, „Naprej“, ki je najstarejši in največji socialistični list v Sloveniji? Vodstvo strokovnih organizacij bi moralo, če dela propagando za list socialistične stranke, omeniti vse izhajajoče socialistične liste v Sloveniji, ker je med člani, strokovnih organizacij najmanj toliko članov in pristašev pri skupini „Naprejevi“ kakor pri „Socialistovi“, ki pomagajo vzdrževati tajništvo Strok. kom. Zato se ni čuditi, če potem Naprej „izziva“ oz. če posamezni dopisniki povedo svoje mnenje na račun sistema v strok organizacijah. Jaz sem daleč od tega, da bi hotel rušiti strokovne organizacije in njih ustanovo, poudarjam le da tako kakor dosedaj, ne sme biti, ker bi to pomenilo nasilje, ne pa sporazum.

Al. Leskošek.

Dopisi.

Iz Trbovelj. Sodr. urednik, prosim, objavi kratko pojasnilo k dopisu „Iz Speče doline“ z zadnjem „Ljudskem glasu“ in sicer k stavku, ki pravi: „Kaj pa drugi, ki imajo majhno družino, ali samci? Nekateri delajo na akord, drugi, med njimi „socialist“ V. R. zaslužijo še s čim drugim.“ Ta stavek naj bo tako objavljen kakor je bil vposlan, ker zaradi njega je nekdo tako užaljen, da ne vem, kako ga bo prebavil. Če še ne bo boljše, naj se obrne na delavca Franca Merzelja.

Op. ur. Dotični stavek se je v originalu glasil sledeče: „... še jaz se tukaj čutim zaspanega, ki imam šihno plačo in pa 7člansko družino. Ker eni so z majhno družino, eni so samci, eni delajo na akord in eni, pa še V. R. z imenom socialist, in še s kom drugim...“

Iz Črne. Dne 6. maja se je zgodila rudarju Jožefu Forštnerju krivica. Mirno je šel po svojih opravkih mimo Črešnikove gostilne. Gostilničar in njegov sosed Filip Rožanc sta ga z glasnim klicanjem zvalila v vežo. Gostilničar ga je začel zmerjati zaradi kozje paše. Njegov sosed tudi ni nič boljši, oba bi najrajši vse uboge ljudi v žlici vode vtopila in vse kože pojela, da bi le sama največ imela. Gostilničar je nad Forštnerjem že s palico zamahnil, pa mu je žena zabranila, da ga ni udaril. Forštner zatrjuje, da do takrat njegova koza še ni nikomur kakšne škode naredila. Črešnik je še dejal: „Prekleti berači, ker nimate sveta, imate pa kože, da jih pasete po tujem svetu in kradete travo ali karkoli morete!“ Vprašam, če sta ta dva kozja sovražnika kakšna policaja, da se razumeta na takšne zakone, po katerih še že kar v gostilnah in mesarijah izreka sodba. — Obžalovanja vredno je to tem, bolj, ker je eden izmed teh dveh občinski odborak. pa ne ve, da ne spada takšna zadeva v gostilno ampak na pristojno mesto. Opozarjam tega gostilničarja, da vzame v roko ogledalo in bo videl, da njegova beračija tudi bolj na tujih nogah stoji. Vsem delavcem pa kličem, naj se takšnih gostiln in mesarij kolikor je mogoče izogibljejo, ker je od nas delavcev vse odvisno. Če bi nas ne bilo, bi tudi vi, gospodje, ne bili tako mogočni, zato pa vaših sramotilnih besed mi ne trpimo. — Eden, ki je mimo šel.

Lastnik: „Sloga“, r. z. z o. p.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Zvonimir Bernot

(v imenu pokr. odbora SSJ in KDZ.)

2. VI. Tiskarna bratov Rumpret v Krškem. 1200

Vabilo na občni zbor

»Prve delavske pekarn« v Ljubljani, vp. z. z o. z.

ki se bo vršil v četrtek, dne 12. junija 1924 ob 7. zvečer

v pritličju Zadržnega doma, Ljubljana VII., Žibertova ulica 269.

Dnevni red: 1. Poročilo načelstva, 2. Poročilo o računih za l. 1922, 3. Poročilo nadzorstva, 4. Sklepanje o uporabi čistega dobička in podelitev odveze, 5. Nakup posestva in najetja posojila, 6. Določitev števila deležev, 7. Izprememba pravil, 8. Volitev načelstva in nadzorstva, 9. Slučajnosti.

Ljubljana, dne 1. junija 1924.

Nadzorstvo,